

Vägen mot ett Nacka som sätter barnen i centrum.

Budgetmotion 2012
från Socialdemokraterna i Nacka

Innehållsförteckning

Vägen mot ett Nacka som sätter barnen i centrum.....	4
Socialdemokratiska satsningar i budgetmotionen	6
Kommunstyrelsen och övergripande.....	6
Arbets- och företagsnämnden.....	6
Fritidsnämnden.....	6
Kulturnämnden.....	6
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.....	7
Social- och äldreomsorgsnämnden.....	7
Tekniska nämnden.....	7
Utbildningsnämnden.....	7
Kostnadsförändring mellan budget 2011 och förslag till budget 2012.....	8
Resultaträkning	9
Särskilda beslut	10
Kommungemensamt och Kommunstyrelsen.....	10
Arbets- och företagsnämnden.....	11
Fritidsnämnden.....	12
Kulturnämnden.....	12
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.....	13
Naturreservatsnämnden.....	13
Social- och äldreomsorgsnämnden.....	13
Tekniska nämnden.....	14
Utbildningsnämnden.....	15
Överförmyndarnämnden.....	16
Kommunstyrelsen.....	17
Demokrati.....	17
Ordning och reda.....	17
Öka medborgarnas inflytande och bättre politisk kontroll.....	17
Valmöjligheter för alla.....	18
En skola med verklig valmöjlighet och mångfald.....	18
Kollektivtrafik.....	18
Klimat och miljö.....	19
Bebyggelse och bostäder.....	19
Nacka som arbetsgivare – rätt till heltid.....	20
Fastighetsfrågor och markpolitik.....	20
Arbets- och företagsnämnden	22
Arbete åt alla.....	22
Sommarjobb/feriearbete.....	22
Yrkesvux och SFI– en väg till arbete.....	23
Fritidsnämnden	24
Mer öppet på fritidsgårdarna.....	24
En mer jämställd fritid.....	24
Stöd till fritidsverksamhet för funktionshindrade barn och ungdomar.....	25
Förstärkta anslag till pensionärsorganisationerna.....	25

Kulturnämnden	26
En kulturskola för alla barn	26
Fria bibliotek viktiga för demokratin	26
Fler och mer tillgängliga kulturlokaler	27
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	28
Ett varierat bostadsbestånd	28
Markpolitiken	28
Stärkt strandskydd	29
Nacka – den klimatmedvetna kommunen	29
Framskjutande av projekt	30
Naturreseervatsnämnden	31
Social- och äldrenämnden	32
Våra barn och ungdomar	32
Omsorgen om våra äldre	33
Tillgänglighet	35
Handikappomsorgen	35
Kompetensutveckling	35
Tekniska nämnden	37
Att färdas i Nacka på ett tryggt och säkert sätt	37
Ett hållbart Nacka	37
Henriksdalstrappan	38
Snöröjning	38
Utbildningsnämnden	39
Det livslånga lärandet	39
Kvalitet i stället för system	40
Förskolan	40
Skolbarnomsorgen	41
Likvärdighetsresurser	41
Folkbildning	41
Modersmålsundervisning	41
Överförmyndarnämnden	2

Vägen mot ett Nacka som sätter barnen i centrum

Nacka behöver en ny färdriktning. Kommunen ska vara bra att leva vilket skede i livet man än befinner sig i. Vi vill ha en kommun där välfärd och möjligheter kommer alla till del. Nacka ska vara den bästa av kommuner att växa upp och bo i. Vi vill skapa förutsättningar för att människor ska kunna förverkliga sina drömmar. Och vi vill utveckla Nacka till ett mer jämlikt och framåtblickande samhälle byggt på gemenskap, solidaritet, rättvisa, kreativitet och trygghet.

Det finns mycket som är bra i Nacka. Vi vill ta vara på det och utveckla kommunen vidare. Välståndet måste komma alla kommunens invånare till del, och valfriheten måste utvecklas. Vi nöjer oss inte med mindre än att alla invånare i vår kommun har samma valmöjligheter, vare sig valet gäller förskola eller hemtjänst. Det måste vara möjligt att välja mellan kommunen som utförare eller en privat utförare. Vi är övertygade om att såväl kommunen som en privat utförare kan erbjuda verksamhet av hög kvalitet. Det överordnade måste i alla lägen vara kvaliteten på verksamheten och att våra skattepengar används på det sätt som är mest effektivt för medborgarna. Vi välkomnar alla initiativ som leder till ökad kvalitet, men vi säger nej till ideologiskt motiverade privatiseringar av kommunal verksamhet. För oss socialdemokrater står människan i centrum, inte systemen.

Vi kan aldrig acceptera att människor befinner sig i ofrivillig arbetslöshet. Full sysselsättning är det övergripande målet för vår politik. Som land har vi inte råd med det slöseri som arbetslösheten innebär. En förutsättning för att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen är att vi får ett mer jämlikt och jämställt samhälle. När män och kvinnor delar på ansvaret för jobb och familj, förbättras både den ekonomiska tillväxten och människors livskvalitet. Kvinnor och män ska ha samma frihet och självständighet, samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter, samma makt att forma sina liv. När alla har ett arbete, blir Nacka rikt, både ekonomiskt och mänskligt. Alla har skyldighet att bidra till samhällets utveckling, var och en utifrån sina förutsättningar. Med fler människor i arbete klarar vi att finansiera utbildning, vård och omsorg för alla.

Nacka kommun är en stor arbetsgivare, och personalen är en av kommunens största tillgångar. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare, såväl för att kunna behålla kunnig och kompetent personal som för att attrahera fler kunniga och ambitiösa människor. Ett sätt att uppnå detta är att erbjuda personalen goda möjligheter till vidareutbildning och fördjupning av befintlig kunskap, ett annat att erbjuda alla anställda som så önskar heltidsanställning. Erfarenheter från andra kommuner som infört rätt till heltid visar att det förutom att förbättra situationen för många anställda också bidrar till att sänka kommunens lönekostnader.

Under de senaste åren har klyftorna ökat i Sverige. De som drabbas allra hårdast av detta är barnen. Barnfattigdom hör inte hemma i ett välfärdssamhälle, men nu ökar den igen, efter många års minskning. Det är oacceptabelt att det finns barn som växer upp under sådana förhållanden här i Nacka. Enligt Rädda Barnens senaste rapport om barnfattigdom, som kom 2010, konstateras att drygt 1 500 (6,9 procent) av Nackas barn lever i fattigdom. Störst är fattigdomen bland barn till ensamstående föräldrar och barn med utrikesfödda föräldrar. Med det statsfinansiellt ansträngda läge vi befinner oss i är det troligt att barnfattigdomen fortsätter att öka. Sammantaget är det över 200 000 barn i Sverige som lever i fattigdom. Att avskaffa

barnfattigdomen handlar om politisk vilja. Det handlar om prioriteringar och val. Till exempel mellan minskad barnfattigdom och privata vinstuttag i skattefinansierad verksamhet som hamnar i skatteparadis.

I vårt budgetförslag sätter vi människan i centrum, med särskilt fokus på barnen. För oss är kvaliteten i de verksamheter som kommunen har ansvar för viktigare än de bakomliggande systemen med checkar och olika driftsformer. Utgångspunkten för vår budget är att Nacka ska bli den bästa kommunen att växa upp och bo i. Vårt mål är att alla kommunens invånare ska ha valmöjligheter och inte som det är i dag med valfrihet för några.

För oss socialdemokrater är den viktigaste frågan att utrota barnfattigdomen. I vårt Nacka ska ingen behöva växa upp i fattigdom.

Socialdemokratiska satsningar i budgetmotionen

Kommunstyrelsen och övergripande

- Vi föreslår att skatten höjs med 35 öre och fastställs till 18,61 kronor
- Vi föreslår att Nacka kommun erbjuder heltidstjänster till samtliga anställda.
- Vi förestår att Nacka kommun avsätter 1,2 miljoner kronor för inrättande av en tjänst som kvalitetssamordnare, direkt underställd stadsdirektören, för att koordinera kvalitetsarbetet inom ekonomistyrning, upphandlig och uppföljning.
- Vi föreslår att Nacka kommun avsätter 700 000 kronor för inrättande av en tjänst som barnombudsman med uppgift att bevaka och främja barns rättigheter i kommunen.

Arbets- och företagsnämnden

- Vi föreslår 4 miljoner kronor i utökad budget för att ge fler ungdomar i Nacka sommarjobb.
- Vi föreslår 1 miljon kronor i utökad budget för att inrätta två tjänster med uppdrag att samordna mikrolån för unga som vill starta eget och att hjälpa unga till praktiktjänst vid sidan av studier.

Fritidsnämnden

- Vi föreslår 1,4 miljoner kronor för sommarverksamhet riktad till barn och ungdomar i Nacka.
- Vi föreslår 1,2 miljoner kronor mer till fritidsgårdarna för att kunna ha mer öppet under helger och lov.
- Vi föreslår 1 miljon kronor i extra stöd till föreningslivet för att kunna erbjuda mer verksamhet för barn och ungdomar som har någon form av funktionsnedsättning.
- Vi föreslår 200 000 kronor i utökat stöd till pensionärsorganisationerna.

Kulturnämnden

- Vi föreslår en ökning i budgeten med 1 miljon kronor till musik och kulturskola.
- Vi föreslår en ökning i budgeten med 500 000 kronor för att stoppa mediebeståndets utarmning.
- Vi föreslår en ökning i budgeten med 500 000 kronor för ökat stöd till kulturlokaler.
- Vi föreslår en ökning i budgeten med 1 miljon kronor för ökat stöd till övrig kulturverksamhet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- Vi föreslår en ökning i budgeten med 300 000 kronor för klimat- och energirådgivning i Nacka kommun
- Vi föreslår en besparing på 700 000 kronor för projektet Stadsbyggnadsprojekt på nätet.

Social- och äldrenämnden

- Vi föreslår en ökning inom ramen av anhörigstödet med 1,8 miljoner kronor.
- Vi föreslår införande inom ramen av kostnadsfri dagverksamhet till en kostnad av 1 miljon kronor.
- Vi föreslår att projektet ”God och hemlagad mat” ska startas inom hemtjänsten, och för det avsätter vi 1,5 miljoner kronor.
- Vi föreslår en förstärkning av försörjningsstödet med 500 000 kronor, bland annat så att unga ska kunna få SL-kort.
- Vi föreslår en besparing på 20 miljoner kronor genom effektivisering av IT-stödet inom hemtjänsten.

Tekniska nämnden

- Vi föreslår ytterligare 100 000 kronor för arbete med rening av vattnet i våra sjöar.

Utbildningsnämnden

- Vi föreslår en ökning av budgeten med 4,3 miljoner kronor för att anställa fler förskolelärare inom förskolan.
- Vi föreslår utökade öppettider på förskolan, och för det avsätter vi 2,3 miljoner kronor.
- Vi föreslår omfördelning från grundskolecheck och förskolecheck till förmån för ökat anslag till likvärdighetsresursen med 11 miljoner kronor.
- Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avskaffa vårdnadsbidraget.

Kostnadsförändring mellan budget 2011 och förslag till budget 2012

Rambudget	KF budget 2011	Majoritetens förslag 2012	Förändring 2011/2012	(S)-förslag 2012	Ökning /minskning jämfört med majoriteten
Kommunstyrelsen, KF, KS, stadsledningskontoret, osv	-122 644	-104 359	8 285	-104 259	-100
Arbets- och företagsnämnden	-84 450	-94 702	-10 252	-99 702	5 000
Fritidsnämnden	-121 789	-128 584	-6 795	-132 384	3 800
Kulturnämnden	-116 780	-122 084	-6 828	-124 584	2 500
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-25 385	-25 029	356	-24 629	-400
Naturreservatsnämnden	-8 814	-9 216	402	-9 216	0
Social- och äldrenämnden	-1 124 292	-1 224 146	-99 854	-1 208 946	-15 200
Tekniska nämnden	-134 354	-154 467	-20 113	-154 567	100
Utbildningsnämnden	-2 104 244	-2 232 831	-128 587	-2 237 131	4 300
Valnämnden	0	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	-5 256	-6 341	-1 085	-6 341	0
Summa	-3 848 008	-4 101 759	-264 471	-4 101 759	0

Resultaträkning

Mkr	Bokslut 2010	Budget 2011	2011 T 2	MÅL OCH BUDGET 2012-2014		
				2012	2013	2014
RESULTATRÄKNING						
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar och realisationsvinster	-3 536	-3 666	-3 744	-3 838	-3 973	-4 126
Realisationsvinster inom exploateringsverksamheten	21	25	14	45	20	20
Realisationsvinster försäljning tomträtter	31	0	1	0	0	0
Övriga realisationsvinster	1	1	1	1	1	1
Avskrivningar	-164	-168	-183	-228	-238	-246
Verksamhetens nettokostnader	-3 647	-3 809	-3 910	-4 020	-4 190	-4 351
Skattenetto	3 769,0	3 886,6	3 953,9	4 114,9	4 312,9	4 507,9
Finansnetto	3,7	-15,6	-27,2	-72,4	-89,5	-103,1
Resultat före extraordinära poster	125,4	62,4	16,4	22,8	33,5	53,9
Extraordinära poster	0,0	0,0	-30,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	125,4	62,4	-13,6	22,8	33,5	53,9
Årets resultat (exklusive reavinster tomträttsförsäljningar)	94,5	62,4	-14,4	22,8	33,5	53,9
Balanskravsresultat	93,3	61,4	14,3	21,8	32,5	52,9
Årets resultat exklusive realisationsvinster	72,7	36,6	-29,7	-23,2	12,5	32,9

Särskilda beslut

I de förslag till beslut där det hänvisas till bilagor så är det till bilagor i majoritetens budgetförslag.

Kommungemensamt och Kommunstyrelsen

- 1) Skattesatsen för år 2012 fastställs till 18,61 kronor, en höjning med 35 öre.
- 2) Kommunfullmäktige noterar Socialdemokraternas inriktningstext.
- 3) Partierna i fullmäktige erhåller grundstöd för kanslistöd och politiska sekreterare mm enligt bilaga 3. Partistöd per mandat utgår oförändrat med följande belopp:

Partistöd	21 500 kronor
Organisationsstöd, kurser	5 000 kronor
Stöd till ungdomsverksamhet	5 000 kronor
- 4) Kommunfullmäktige fastställer en hyreshöjning på 1,5 procent för lokalytor inom kommunen (exklusive förskole- och skollokaler). Kommunfullmäktige fastställer en hyreshöjning på 11,5 procent för förskole- och grundskolelokaler.
- 5) Kommunstyrelsen får i uppdrag att snarast återkomma med ett förslag till förändringar av arvodena så att de fasta arvodena till presidierna sänks samtidigt som arvodena till ledamöter och ersättare höjs. Ett nytt system ska införas från och med den 1 juli 2012. Förändringarna ska rymmas inom de tillgängliga budgetramarna.
- 6) Kommunstyrelsen får i uppdrag att snarast se över möjligheterna att inrätta områdesnämnder för att stärka demokratin i Nacka.
- 7) Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen ska under 2012 ha lika många sammanträden som 2011. Detsamma gäller för de råd och beredningar som finns inom Kommunstyrelsens ansvarsområde.
- 8) Månadsarvode utgår till kommunal-/oppositionsråd enligt beslut i Kommunfullmäktige den 20 november 2006 § 214, dock med den ändringen att inga justeringar görs under 2012.
- 9) Kommunstyrelsen får i uppdrag att bevaka att den fördyring av om- och tillbyggnaden av stadshuset som uppstått i förhållande till tidigare fattade beslut av Kommunfullmäktige. 5 miljoner kronor per år hämtas in genom effektivisering och rationalisering inom kontorsorganisationen.
- 10) Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 4,0 procent inkluderande VA- respektive renhållningsverksamheten ("affärsverksamheterna").
- 11) Kommunfullmäktige fastställer personalkostnadspålägget till 39,69 procent, en höjning med 0,14 procentenheter.
- 12) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga avkastningsräntan på förvaltade fondmedel samt förvaltade medel från Nacka Energi AB så att den motsvarar vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.

- 13) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 55 miljoner kronor som Nacka Energi AB lånar av kommunen, så att den motsvarar vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
- 14) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 10 miljoner kronor som Nysätra Fastighets AB lånar av kommunen, så att det motsvarar vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
- 15) Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 70 miljoner kronor, utöver befintligt lån på 93 miljoner kronor, varav 90 miljoner är räntebärande, som Nacka Stadshus AB lånar av kommunen, till marknadsmässig ränta.
- 16) Kommunfullmäktige fastställer kravet på sammanlagd avkastning för Nacka Energi AB till 14 miljoner kronor.
- 17) Kommunfullmäktige bemyndigar Kommunstyrelsen att inte sälja fastigheter, som kommunen inte behöver för sin verksamhet, utan att upplåta marken med tomträtt.
- 18) Kommunfullmäktige bemyndigar Kommunstyrelsen, med rätt att delegera till resultatenschef, att fastställa avgifter för egen fritidsklubbsverksamhet för elever under skolår 4-6.
- 19) Kommunfullmäktige fastställer budget samt genomförandeplan för kommunstyrelsens väsentliga investeringsprojekt (enligt beslut i särskilt ärende) samt begär att en översyn görs av kostnaderna för pågående projekt och redovisas senast vid tertialbokslut 1.
- 20) De långfristiga lånen får inte överstiga 2 800 miljoner kronor under 2012.
- 21) Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och strategiska mål för Kommunstyrelsens ansvarsområden för 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 22) Kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun ska erbjuda heltidstjänster till samtliga anställda i kommunen.
- 23) Kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun avsätter 1,2 miljoner kronor för att inrätta en tjänst som kvalitetssamordnare, direkt underställd stadsdirektören, med uppgift att koordinera kvalitetsarbetet inom ekonomistyrning, upphandling och uppföljning.
- 24) Kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun avsätter 700 000 kronor för inrättande av en tjänst som barnombudsman med uppgift att bevaka och främja barns rättigheter i kommunen.

Arbets- och företagsnämnden

- 25) Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och strategiska mål för Arbets- och företagsnämnden för år 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 26) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för vuxenutbildningen enligt bilaga 1, tabell 22.
- 27) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för arbetsmarknadsinsatser enligt bilaga 2, tabell 21.
- 28) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för karriärvägledning för VT 2012 enligt bilaga 2 tabell 25.

- 29) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för karriärvägledning för HT 2012 enligt bilaga 2 tabell 25.
- 30) Kommunfullmäktige beslutar anslå ytterligare 4 miljoner kronor för att organisera feriearbete för minst 700 ungdomar sommaren 2012.
- 31) Kommunfullmäktige beslutar anslå 1 miljon kronor för att inrätta två tjänster med uppdrag att samordna mikrolån för unga som vill starta eget och att hjälpa unga till praktiktjänst vid sidan av studier.

Fritidsnämnden

- 32) Fritidsnämnden bemyndigas att fastställa avgifter för nyttjande av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar.
- 33) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för Fritidsnämnden för 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 34) Kommunfullmäktige fastställer budget samt genomförandeplan för Fritidsnämndens väsentliga investeringsprojekt (enligt beslut i särskilt ärende).
- 35) Kommunfullmäktige beslutar att anslå 1,4 miljoner kronor för sommarverksamhet riktad till barn och ungdomar i Nacka.
- 36) Kommunfullmäktige beslutar att anslå 1,2 miljoner kronor i utökad budget till fritidsgårdarna för att kunna ha mer öppet under helger och lov.
- 37) Kommunfullmäktige beslutar att anslå 1 miljon kronor i extra stöd till föreningslivet för att kunna erbjuda mer verksamhet för barn och ungdomar som har någon form av funktionsnedsättning.
- 38) Kommunfullmäktige beslutar att öka stödet till pensionärsorganisationerna med 200 000 kronor

Kulturnämnden

- 39) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och strategiska mål för Kulturnämnden för 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 40) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå enligt bilaga 2.
- 41) Kulturnämnden bemyndigas att fastställa övriga avgifter för nyttjande av verksamheter inom nämndens ansvarsområde.
- 42) Kommunfullmäktige fastställer kulturpengen för 2012 till 275 kronor per år.
- 43) Kommunfullmäktige bemyndigar Kulturnämnden att teckna avtal för drift och underhåll med respektive lokalförvaltande organisation avseende kultur- och samlingslokaler.
- 44) Kommunfullmäktige fastställer budget samt genomförandeplan för Kulturnämndens väsentliga investeringsprojekt (enligt beslut i särskilt ärende).
- 45) Kommunfullmäktige beslutar att öka anslaget till musik och kulturskola med 1 miljon kronor.
- 46) Kommunfullmäktige beslutar att öka Kulturnämndens anslag med 500 000 kronor för att kunna stoppa mediebeståndets utarmning.

- 47) Kommunfullmäktige beslutar att öka stödet till kulturlokaler med 500 000 kronor.
- 48) Kommunfullmäktige beslutar att öka stödet till övrig kulturverksamhet med 1 miljon kronor.
- 49) Kommunfullmäktige uppdrar till Kulturnämnden tillsammans med Utbildningsnämnden att under 2012 ta fram en strategi för att ordna bemannade skolbibliotek.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- 50) Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och strategiska mål för Miljö- och stadsbyggnadsnämndens ansvarsområden för 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 51) Kommunfullmäktige beslutar att grundbeloppet (G) i Taxa för planering, byggande, kartor och mättjänster höjs från 51 till 52.
- 52) Kommunfullmäktige noterar att taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens behandlas i särskilt ärende av Kommunfullmäktige den 21 november 2011.
- 53) Kommunfullmäktige beslutar att avsätta 300 000 kronor per år för klimat- och energirådgivning.
- 54) Kommunfullmäktige beslutar att inte starta projektet Stadsbyggnadsprojekt på nätet under 2012, vilket ger en besparing 700 000 kronor.

Naturresevarsnämnden

- 55) Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och strategiska mål för Naturresevarsnämndens ansvarsområden för 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 56) Kommunfullmäktige fastställer budget och samt genomförandeplan för Naturresevarsnämndens väsentliga investeringsprojekt (enligt beslut i särskilt ärende).
- 57) Naturresevarsnämnden har i fortsatt uppdrag att se över föreskrifterna för naturreservaten under mandatperioden, så att inskränkningar i allemansrätten minimeras och så att naturvården utförs på ett sådant sätt så att värdena för rekreation, friluftsliv och biologisk mångfald ökar.

Social- och äldrenämnden

- 58) Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och strategiska mål för Social- och äldrenämnden för 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 59) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,0 procent från 2011 års nivå, check för äldreboende enligt bilaga 2, tabell 8 .
- 60) Kommunfullmäktige fastställer oförändrad check i förhållande till 2011 års nivå, check för hemtjänst enligt bilaga 2, tabell 10
- 61) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå, dagverksamhet för äldre, enligt bilaga 2 tabell 9.
- 62) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå, checkarna för ledsagning och avlösning enligt bilaga 2, tabell 15 och 16.

- 63) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknig med 1,5 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för LSS-boenden och serviceboenden enligt bilaga 2, tabell 11 och 12.
- 64) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknig med 1,5 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för daglig verksamhet, LSS enligt bilaga 2, tabell 13.
- 65) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för korttidsvistelse, LSS enligt bilaga 2, tabell 14.
- 66) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för boendestöd, enligt bilaga 2, tabell 17.
- 67) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknig med 1,5 procent från 2011 års nivå, checken för sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder, enligt bilaga 2, tabell 18.
- 68) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknig med 1,5 procent från 2011 års nivå, checken för familjerådgivning, enligt bilaga 2, tabell 19.
- 69) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknig med 1,5 procent från 2011 års nivå, checken för familjebehandling, enligt bilaga 2, tabell 20.
- 70) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknig med 6 procent, omvårdnadsbidraget (anhörigvårdarstödet) till 2 200 kronor per månad.
- 71) Kommunfullmäktige fastställer hemtjänstavgift till 150 kronor för timme 1-8, samt avgiften för ledsagning/avlösning enligt SoL, under 65 år till 115 kronor för timme 1-8.
- 72) Kommunfullmäktige beslutar att öka anhörigstödet med 1,8 miljoner kronor.
- 73) Kommunfullmäktige beslutar att införa kostnadsfri dagverksamhet till en kostnad av 1 miljon kronor.
- 74) Kommunfullmäktige beslutar att starta projektet ”God och hemlagad mat” inom hemtjänsten till en kostnad av 1,5 miljoner kronor.
- 75) Kommunfullmäktige beslutar att förstärka försörjningsstödet med 500 000 kronor, bl.a. för att unga ska kunna få SL-kort.
- 76) Kommunfullmäktige beslutar om en besparing på 20 miljoner kronor genom effektivisering av IT-stödet inom hemtjänsten.

Tekniska nämnden

- 77) Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och strategiska mål för Tekniska nämnden för 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 78) Kommunfullmäktige fastställer VA-verkets nettobudget och Avfallsverkets nettobudget till 0 kronor.
- 79) Kommunfullmäktige fastställer budget och samt genomförandeplan för Tekniska nämndens väsentliga investeringsprojekt (enligt beslut i särskilt ärende).
- 80) Tekniska nämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar om en höjd VA-taxa, bruksavgifter med 5 procent, en oförändrad anläggningstaxa samt en smärre förändring i avfallstaxan som inte ska innebära några intäktsförändringar.
- 81) Kommunfullmäktige noterar att beslut om avfallstaxa 2012 behandlas i särskilt ärende av Kommunfullmäktige den 21 november 2011.

- 82) Kommunfullmäktige beslutar att anslå ytterligare 100 000 kronor för att arbeta med vattenrening i sjöar.
- 83) Kommunfullmäktige beslutar att inom ramen för finansnettot avsätta 5 miljoner kronor till renovering och förbättring av Henriksdalstrappan.

Utbildningsnämnden

- 84) Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och strategiska mål för Utbildningsnämnden för 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.
- 85) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 3,22 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för förskolan enligt bilaga 2, tabell 1.
- 86) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,8 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för pedagogisk omsorg enligt bilaga 2, tabell 1.
- 87) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 3,37 procent jämfört med 2011 års nivå, checkbelopp för fritidshem enligt bilaga 2, tabell 1.
- 88) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 3,37 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för förskoleklass enligt bilaga 2, tabell 3.
- 89) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 3,37 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för obligatoriska särskolan enligt bilaga 2, tabell 3.
- 90) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 3,37 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för grundskola år 1-6 enligt bilaga 2, tabell 3.
- 91) Kommunfullmäktige fastställer att 6,102 miljoner kronor överförs från grundskola och 4,898 miljoner kronor från förskola till likvärdighetsresursen.
- 92) Kommunfullmäktige fastställer att inom ramen 716,47 miljoner kronor till grundskolan fördelat till 1-6 med påslag om 462,63 och till 7-9 med påslag om 253,85 till verksamheten
- 93) Kommunfullmäktige fastställer programpengsbelopp för gymnasieskola i enlighet med den gemensamma länsprislista som Kommunförbundet Stockholms län (KSL) rekommenderat, enligt bilaga 2, tabell 5.
- 94) Kommunfullmäktige fastställer utöver den gemensamma länsprislistan enligt föregående punkt, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå, programpengsbelopp för gymnasieskolan enligt bilaga 2 tabell 4.
- 95) Kommunfullmäktige bemyndigar nämnden att fastställa programpengsbelopp som kan tillkomma inom ramen för samverkansavtal i Stockholms län, vilket då innebär att av kommunfullmäktige beslutade programpengsbelopp enligt föregående punkt kan komma att ändras.
- 96) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för gymnasiesärskolan enligt bilaga 2, tabell 4.
- 97) Kommunfullmäktige fastställer, efter uppräknings med 1,5 procent från 2011 års nivå, checkbelopp för karriärvägledning för VT 2012 enligt bilaga 2 tabell 3 och 4.
- 98) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för karriärvägledning för HT 2012 enligt bilaga 2 tabell 3 och 4.

- 99) Avgifterna inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg fastställs i enlighet med regler om maxtaxa för förskoleverksamhet och fritidshem enligt bilaga 2, tabell 2.
- 100) Kommunfullmäktige beslutar om en ökning av budgeten med 4,3 miljoner kronor för att tillföra fler förskolelärare inom förskolan.
- 101) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 2,3 miljoner kronor för utökade öppettider i förskolan.
- 102) Kommunfullmäktige beslutar att avskaffa vårdnadsbidraget.

Överförmyndarnämnden

- 103) Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och strategiska mål för Överförmyndarnämnden för år 2012 enligt Socialdemokraternas förslag.

Kommunstyrelsen

Demokrati

Öppenhet är demokratins förutsättning och styrka. Demokratins yttersta innebörd är att politiken är åtkomlig och möjlig att påverka för var och en. Under senare år har vi sett hur det blivit svårare och svårare för medborgarna att få inflytande över politiken i Nacka. Det har inte bara blivit längre avstånd mellan politiker och medborgare, utan det har också skett en överflyttning av politiska beslut till tjänstemän.

Oroväckande är att majoriteten överlämnar viktiga politikerfunktioner till tjänstemännen. Nacka kommuns politiker har till exempel i tid inte lämnat något yttrande om vilken sträckning den nya bron över Skurusundet ska ha. I stället lät man tjänstemännen lämna sina synpunkter. Här har kommunstyrelsen ett angeläget utvecklingsområde – att öka Nackabornas möjlighet att påverka politiska processer och beslut genom politisk dialog.

Ordning och reda

Kommunstyrelsen har som särskilt ansvar att samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Den uppgiften blir viktig under år 2012, eftersom Nacka då kommer att påverkas av den internationella ekonomiska krisen. Den omfattande bristen på politiskt ledarskap i de fortlöpande ekonomiska processerna har under år 2011 medfört att medel, som budgeterats för den ordinarie driften av verksamheten, i stället alltför många gånger på ett felaktigt sätt betalats ut till olika entreprenörer och anordnare.

Vi har sett att konkurrensutsättning av kommunala verksamheter inte automatiskt medfört vare sig bättre kvalitet eller lägre kostnader. Något sådant samband finns inte, vilket också har konstaterats i den rapport som Studieförbundet Näringsliv och Samhälle presenterade i september 2011. Därför behöver kommunen prioritera arbetet med en löpande kostnadskontroll.

Nacka ska bli en kommun där ordning och reda råder, och det är kommunstyrelsens ansvar att ta ledningen för att genomföra detta. Kommunens förtroendevalda revisorer och Ernst & Young har tydligt visat kommunstyrelsens problem med att klara planering, ledning och uppföljning av kommunens olika verksamheter.

Vi vill ha en bättre kontroll över de som bedriver kommunal verksamhet. Särskilt angeläget är det att utveckla modeller för uppföljning av kvalitet i verksamheterna.

För att skattemedel ska användas effektivt och för att garantera välfärd och kvalitet i verksamheten vill vi inrätta en tjänst som kvalitetssamordnare inom ekonomistyrning, upphandling och uppföljning. Tjänstemannen ska arbeta kommunövergripande och vara direkt underställd stadsdirektören. För tjänsten avsätter vi 1,2 miljoner kronor.

Öka medborgarnas inflytande och bättre politisk kontroll

Ett led i att få bättre politisk kontroll över kommunens utgifter och samtidigt föra besluten närmare medborgarna är att åter inrätta områdesnämnder i de olika kommundelarna. Fler politiker, som finns närmare verksamheterna, innebär att planering och redovisning av olika

projekt blir noggrannare och att kontrollen kan fördjupas, samt att politiken och medborgarna kommer närmare varandra. Det ansvaret ska ligga på politikerna.

Ett stort problem med dagens system är det är svårt för en politiker att genomskåda vad som saknas i en redovisning i en nämnd eller en styrelse. Såväl mängden ärenden som den hårda tidspressen gör det många gånger dessutom svårt att fördjupa sig i ett ärende.

Ett annat sätt att få bättre politisk styrning av den kommunala verksamheten är att se över delegationsordningarna och återföra en rad beslut till politiken, exempelvis till områdesnämnderna. Inom vissa politikområden är andelen delegationsbeslut över 90 procent, och det anser vi inte vara rimligt.

Valmöjligheter för alla

I Socialdemokraternas Nacka är valfriheten säkrad, men aldrig på bekostnad av medborgarnas rätt till god kvalitet. Vi värnar barns och föräldrars rätt att välja vilken verksamhet de vill använda sig av, men medborgarna i Nacka har också rätt att kräva att politikerna agerar för att garantera god kvalitet, oavsett anordnare. Detta måste självklart gälla för alla Nackabor när de väljer anordnare inom olika verksamheter som till exempel hemtjänst, familjerådgivning eller förskola/skola.

Kommunen behöver utveckla och förbättra valfriheten i välfärden så att medborgarna får bättre möjlighet att göra medvetna och goda val. Kommunstyrelsen måste därför se till att kommunen tillhandahåller kvalitetsredovisningar, betyg och omdömen, som gör det möjligt att jämföra de olika anordnarna inom olika verksamheter med varandra.

En skola med verklig valmöjlighet och mångfald

Vi socialdemokrater vill att kommunstyrelsen aktivt verkar för skolan som en central mötesplats. Oftast söker sig människor med liknande social, etnisk och religiös bakgrund till samma bostadsområden. På så sätt försvåras integration. Därför är integration en fråga om både bostadspolitik och skolpolitik. Den gemensamma skolan bygger på att vi strävar efter ett mer jämlikt och jämställt samhälle.

Barnombudsman

En kommunal Barnombudsman ska ha som uppgift att bevaka och främja barns rättigheter i kommunen. Barnombudsmannen ska lyssna på barn och unga, föra deras talan i kommunens förvaltningar och beslutande organ samt bevaka att planer och beslut har tagit hänsyn till konsekvenserna för barn, allt i enlighet med FNs konvention om barnets rättigheter.

Artikel 12 i barnkonventionen slår fast att barn har åsiktsfrihet som ska beaktas. Enligt Rädde Barnen har barn i dag mycket begränsat inflytande i skola och kommunal verksamhet. Samtidigt gäller större delen av kommunens verksamhet just barnen. Därför bör en tjänst som barnombudsman inrättas med uppgift att bevaka och främja barns rättigheter i kommunen. För den tjänsten avsätter vi 700 000 kronor.

Kollektivtrafik

Näringslivspolitik är ett centralt ansvarsområde för kommunstyrelsen. En väl fungerande kollektivtrafik är av stor betydelse för att arbetsgivarna lätt ska kunna rekrytera medarbetare och att samarbetspartner och kunder lätt ska kunna ta sig till verksamheterna. Därför måste

kommunstyrelsen under 2012 göra allt den kan för att skynda på en utbyggnad av tunnelbanan till Nacka och att Saltsjöbanan moderniseras med bibehållen tågstandard.

Kommunen måste arbeta aktivt för att få fler att åka kollektivt. Det är landstinget som har ansvar för kollektivtrafiken, men kommunen kan på olika sätt göra det enklare och attraktivare att åka kollektivt. För att fler ska använda kollektivtrafiken behöver vi bygga fler infartsparkeringar, fler cykelbanor som anknyter till busshållplatser och Saltsjöbanan, samt ordna fler cykelparkeringar vid hållplatserna.

Ett av kommunstyrelsens viktigaste uppdrag under 2012 är att vara pådrivande för att bussterminalen vid Slussen ska vara färdigbyggd innan man påbörjar byggandet av själva Slussen.

Klimat och miljö

Kommunstyrelsen måste än mer aktivt arbeta för att utveckla miljöpolitiken genom att verka för strängare miljökrav vid upphandling och genom fler och mer omfattande miljökonsekvensbeskrivningar som underlag för politiska beslut. Miljökraven får inte bli slumpmässiga, beroende på vem som handlägger ett ärende eller vilken byggherre kommunen förhandlar med. När kommunen upprättar strängare krav – och följer upp dem vid upphandlingar – blir kraven konkurrensneutrala. Detta är ett krav även från dem som vill bedriva mer miljövänliga verksamheter.

Inom byggsektorn ska kommunen kräva mer miljövänligt byggmaterial och satsa på passivhus. Inom transportsektorn finns åtskilliga miljöförbättringar att göra, till exempel att förbättra kollektivtrafiken och ställa krav som medför att de korta transportererna med lastbil minskar i omfattning.

Bebyggelse och bostäder

Bostaden är en social rättighet. Alla ska ha möjlighet att leva i bra bostäder till rimliga kostnader. Alla bostadsområden ska vara attraktiva att bo i. Bostadspolitiken är därför grundläggande för att utjämna klyftor och skapa fler jobb.

En fungerande bostadsmarknad har stor betydelse för ekonomin, fler jobb och rörlighet på arbetsmarknaden. En bristfällig bostadspolitik gör det svårare för människor att flytta för att pröva ett nytt arbete eller påbörja en utbildning.

En socialdemokratisk bostadspolitik ska bidra aktivt till klimatomställningen. Nya bostäder ska vara miljövänliga. Skärpta energikrav för nybyggnation behövs, liksom energikrav vid ombyggnad. Bostadspolitiken ska fånga upp nya miljötekniklösningar.

De allmännyttiga bostadsbolagen är ett av de viktigaste verktygen för att klara efterfrågan på bostäder. Därför vill vi att Nacka kommun ska inrätta ett kommunalt bostadsbolag för att bättre kunna möta boendes, bostadssökandes och samhällets krav. Kommunen måste också stimulera byggande av fler hyresrätter – såväl större som mindre.

Vi vill stärka människors möjlighet att själva välja hur de vill bo. Bostadspolitiken är därför viktig också för att aktivt bekämpa klyftor och segregation. Nacka behöver fler bostadsområden med blandade boende- och upplåtelseformer. Olika delar av kommunen kan förtätas med ”lägenhetshus”, som innehåller olika upplåtelseformer. För unga familjer vill vi också se en satsning på ”folkradhus”, som byggs i billigare material och i enklare utförande.

Boendemiljöerna måste förbättras, och vi vill skapa gröna bostadsområden, med till exempel gröna tak och öppen dagvattenhantering. Grönområden och närhet till rekreationsområden är viktigt för att öka livs- och boendekvaliteten och skapa attraktiva bostadsområden för alla.

”Hela Nacka ska leva” ska vara en vägledande princip för den framtida planeringen av Nacka. Därför krävs en analys av behoven i Nackas olika kommundelar socialt, kulturellt och kommersiellt. Kontorslokaler och butiker utspridda i bostadsområdena är en bra lösning, bland annat för att kunna nå jobben med cykel.

Kommunen måste utveckla mötesplatser. Avgiftsfria föreningslokaler behövs i alla kommundelar, till exempel genom att skolornas lokaler upplåts kostnadsfritt för kvällsmöten. Vi ser positivt på att Nacka växer. Men i nuläget ser vi stora svårigheter med att det i kommunen ska byggas 10 000 nya lägenheter för 25 000 nya invånare inom en tioårsperiod. De stora och komplicerade infrastrukturfrågorna måste lösas först, innan kommunens expansion kan fortsätta.

Nacka som arbetsgivare – rätt till heltid

Nacka kommun är en stor arbetsgivare, och personalen är en av kommunens största tillgångar. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare såväl för att kunna behålla kunnig och kompetent personal som för att attrahera fler kunniga och ambitiösa människor. Detta gör vi bland annat genom att erbjuda personalen goda möjligheter till vidareutbildning och fördjupning av befintlig kunskap och genom att erbjuda alla anställda som så önskar heltidsanställningar. Erfarenheter från andra kommuner, som infört rätt till heltid, visar att det utöver att förbättra situationen för många anställda också bidrar till att sänka kommunens lönekostnader.

En heltidsanställning ger inte bara bättre ekonomi utan också ökad trygghet. Den högre lönen påverkar direkt nivån på den ersättning man har rätt att få om man blir förälder, sjuk eller arbetslös. Den faktiska lönen styr dessutom nivån på den framtida pensionen. Rätt till heltid är en fråga om rätten till egenförsörjning och ekonomiskt oberoende. Ofrivilligt deltidsarbete ger alltså både låg lön i dag och sämre levnadsstandard i framtiden.

Det är inte deltidsarbetet i sig som vi vänder oss emot. Men deltid ska vara en möjlighet som en anställd själva kan välja. Vårt mål är att alla som arbetardeltid ska ha en heltid i botten, för att kunna öka sin arbetstid när de själva vill. Då blir heltidsarbete en rättighet och deltid en möjlighet. Rätten till heltid är ett led i att skapa trygga jobb, men också ett sätt att undanröja en ”kvinnofälla”. Den största andelen deltidsanställda finns i dag i kvinnodominerade branscher.

Arbetsmiljön måste vara bra för alla anställda som utför skattefinansierad verksamhet. Löntagarna ska inte betala rationaliseringar med sämre arbetsvillkor.

Fastighetsfrågor och markpolitik

Majoritetens markpolitik har lett till att kommunen har alltför lite egen mark för att det ska räcka till att se till att en tillräcklig andel av de nya bostäderna upplåts med hyresrätter. De senaste åren har andelen hyresrätter tvärtom minskat genom att stora bostadsområden omvandlats till bostadsrätter.

Det är viktigt att kommunen äger mark för bostadsbyggande men också för att kunna påverka var och på vilket sätt nya förskolor, fritidsgårdar, skolor, äldreboenden, bibliotek och andra

byggnader för offentliga och medborgerliga ändamål ska byggas. Vi menar att marken är allas vår gemensamma egendom.

Kommunstyrelsen	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	104,4 Mkr	104,3 Mkr
Orsak till skillnader i budget		
Barnombudsman		+ 0,7 Mkr
Kvalitetssamordnare i ekonomisk uppföljning		+ 1,2 Mkr
Besparing Stadsledningskontoret		- 2,0 Mkr
SUMMA		- 0,1 Mkr

- Vi förestår att Nacka kommun avsätter 1,2 miljoner kronor för inrättande av en tjänst som kvalitetssamordnare, direkt underställd stadsdirektören, för att koordinera kvalitetsarbetet inom ekonomistyrning, upphandlig och uppföljning.
- Vi föreslår att Nacka kommun avsätter 700 000 kronor för inrättande av en tjänst som barnombudsman med uppgift att bevaka och främja barns rättigheter i kommunen.

Arbets- och företagsnämnden

Arbete åt alla

För oss socialdemokrater är full sysselsättning ett övergripande mål. Vi vill skapa bättre förutsättningar för arbetsgivare att identifiera behov av tillkommande arbetskraft och därigenom göra det möjligt för fler människor att komma in på arbetsmarknaden. Arbete är grunden för egen försörjning och därmed en förutsättning för att ha makten över sitt eget liv och möjlighet att förverkliga sina drömmar. Den egna försörjningen via ett arbete ger, förutom stoltheten att vara med och bidra till det gemensamma, den bästa förutsättningen för att bekämpa barnfattigdomen. När mamma och pappa har ett arbete och en inkomst som det går att leva på, påverkar det också barnens situation i en positiv riktning.

I 100 år har vi arbetat efter devisen ”gör din plikt, kräv din rätt”. Och trots att den kom till i en annan tid, när samhället såg fundamentalt annorlunda ut än i dag, är den aktuellare än någonsin. För att nå målet om full sysselsättning krävs aktiva åtgärder som att hjälpa till att sänka trösklarna till arbetsmarknaden, att göra människor anställningsbara, att ge möjligheter till fortbildning och omskolning för att möta arbetsmarknadens behov och att underlätta för människor att starta och driva företag.

Vi vill inrätta två tjänster med uppdrag att samordna mikrolån för unga som vill starta eget och att hjälpa unga till praktiktjänst vid sidan av studier. Samordning av mikrolån innebär att ungdomar får stöd i sina bankkontakter. Dessutom vill vi att samarbetet mellan kommunens skolor och det lokala näringslivet ska stärkas och utvecklas. Också det som ett led i att sänka trösklarna till arbetsmarknaden.

Vi vet att arbetslöshet och känslan av utanförskap i många fall leder till psykisk ohälsa. Det kan skapa en ond cirkel där ohälsa gör det allt svårare att få ett arbete, vilket i sin tur leder till ännu sämre hälsa. Vi ser det därför som mycket angeläget att ArbetslinjeN och Arbetscentrum får ökade resurser, så att ännu större fokus kan läggas på att skapa individuella handlingsplaner med målet att hjälpa alla att få ett arbete.

Sommarjobb/feriearbete

Ett sommarjobb är för de flesta ungdomar den första kontakten med arbetslivet. I ett läge där hög ungdomsarbetslöshet är en av vår tids stora utmaningar satsar vi socialdemokrater på politiska lösningar som gör det lättare för unga människor att komma in på arbetsmarknaden. En viktig åtgärd är att skapa fler sommarjobb. I dag krävs det ofta att man har kontakter och tidigare erfarenhet för att kunna få ett arbete. Ungdomars möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden är ofta beroende av föräldrarnas situation. På så vis går både möjligheter och hinder i arv. Om vi menar allvar med att vi vill ge alla jämlika möjligheter, måste vi ha högre ambitioner. Vi är övertygade om att det blir lättare att komma in på den ordinarie arbetsmarknaden om man har haft ett sommarjobb under gymnasietiden.

Det bör vara nämndens främsta målsättning att genom samverkan med näringslivet i Nacka, kunna erbjuda Nackas ungdomar sommarjobb. De ska ges meningsfull sysselsättning, där de känner att de utvecklas och får erfarenhet av arbetslivet, och där företagen känner att de har nytta av insatsen. Erfarenheter från bland annat Nynäshamns kommun visar att detta är fullt genomförbart. Vi vill att minst 700 ungdomar i Nacka ska få sommarjobb 2012.

Yrkesvux och SFI– en väg till arbete

För dem som tillfälligt hamnar i arbetslöshet ska det finnas möjlighet att snabbt komma i arbete. Därför är det viktigt att arbetssökande får det stöd de behöver, och att det finns ett bra utbud av utbildningar.

Vi socialdemokrater har höga ambitioner när det gäller vuxenutbildning och SFI. Vi vill att Nacka ska ha Sveriges bästa vuxenutbildning med kompletterande yrkesrelaterad utbildning, som varvas med praktik, och SFI av god kvalitet.

Yrkesutbildningar på gymnasienivå för vuxna är en möjlighet för den som är arbetslös eller vill skola om sig till ett nytt yrke i en växande bransch. Det är ett smart verktyg som framgångsrikt lyckas sätta människor i arbete. Vi vet att en stor del av dem som genomgått utbildningen gått direkt till jobb och egen försörjning. Detta är viktigt inte minst för nyanlända svenskar som genom Yrkesvux snabbt får tillträde till arbetsmarknaden.

Yrkesvux fungerar som en effektiv brygga, från arbetslöshet och in på arbetsmarknaden. Den fångar upp människor som i dag är arbetslösa och ser till att de genom ny kunskap kan ta de nya jobben. Yrkesvux är en möjlighet till kompetenspåfyllnad och omställning i väntan på att de nya jobben kommer. Men Yrkesvux fungerar även som en brygga för att se till att vårt näringsliv har tillgång till den kunniga arbetskraft som behövs för att kunna expandera sin verksamhet.

Arbets- och företagsnämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	94,7 Mkr	99,7 Mkr
Orsak till skillnader i budget		
Sommarjobb till ungdomar		+ 4,0 Mkr
Praktksamordnare och mikrolånsamordnare		+ 1,0 Mkr
SUMMA		+ 5,0 Mkr

- Vi föreslår 4 miljoner kronor i utökad budget för att ge fler ungdomar i Nacka sommarjobb.
- Vi föreslår 1 miljon kronor i utökad budget för att inrätta två tjänster med uppdrag att samordna mikrolån för unga som vill starta eget och att hjälpa unga till praktiktjänst vid sidan av studier.

Fritidsnämnden

Vi ser att Nacka är segregerat. Vi ser det i skolan, i boendet och i arbetslivet. Att minska klyftor och bryta segregation handlar i grund och botten om hur vi ska leva tillsammans. Det arbete som görs inom ramen för fritidsgårdarnas verksamhet måste fortsätta, och det måste utvecklas. Samverkan mellan fritidsgårdarna i de olika kommundelarna behöver öka. Vi är övertygade om att det skulle kunna göras redan i dag, inom ramen för befintlig verksamhet.

Ungdomarnas inflytande över sin egen fritidsverksamhet ska öka. På kommunens fritidsgårdar ska besökarna kunna påverka och bidra till att verksamheten utvecklas i högre utsträckning än i dag.

En meningsfull fritid är av största vikt för människors mentala och fysiska hälsa. Ett starkt föreningsliv som lockar alla generationer ökar känslan av samhörighet och får oss alla att känna ett större ansvar för vår kommun och för varandra. Via fritidsaktiviteterna kan barn och unga från olika delar av Nacka, från olika social och ekonomisk bakgrund och från olika kulturer mötas på lika villkor. Så skapas förståelse och respekt för varandra.

Men det finns barn och ungdomar som av olika skäl inte har möjlighet att ta del av det utbud av fritidsaktiviteter som finns. Ingen ska behöva avstå från fritidsaktivitet på grund av en funktionsnedsättning, kön, sexuell läggning, kulturella, religiösa eller socioekonomiska skäl. Vi vet att det görs fantastiska insatser från såväl ideella föreningsledare som från personalen på fritidsgårdarna. Men det räcker inte. Det behövs mer resurser för att skapa en likvärdig fritid för alla.

Vi socialdemokrater vill stimulera föreningslivet att aktivt arbeta med frågor som rör drogmissbruk och diskriminering. Vår strävan är att föreningar ska införa en antidiskrimineringspolicy, en drog-/alkoholpolicy, en handlingsplan för hur man hanterar om ett barn eller en ungdom utsätts för övergrepp inom föreningens verksamhet, samt en policy för hur verksamheten ska bli mer jämställd. För detta kan den pågående utbildningsinsatsen ”Utmärkt förening”, som kommunen erbjuder Nackas barn- och ungdomsföreningar, användas.

I den barnrika kommundelen Boo är det angeläget att byggandet av ett badhus prioriteras.

Mer öppet på fritidsgårdarna

Fritidsgårdarna, vars främsta målgrupp är ungdomar 13-18 år, fyller en viktig social funktion. De ska finnas där barnen och ungdomarna finns. Gårdarna ska ha generösa öppettider samt vara öppna då behoven är som störst. Det betyder att de också ska ha öppet under loven. För detta ändamål avsätter vi 2,8 miljoner kronor, fördelat på 1,4 miljoner kronor till sommarverksamhet och 1,2 miljoner kronor till fritidsgårdarna. På sikt vill vi dessutom ha flera fritidsgårdar i Nacka.

En mer jämställd fritid

Vi vill stimulera flickors idrottande. Därför bör fritidsnämnden kartlägga dagens situation för att undanröja eventuella hinder för jämställda idrottsaktiviteter. En av flera viktiga parametrar i denna analys bör vara att föreningstiderna i idrottsanläggningarna nyttjas av flickor

respektive pojkar i likvärdig utsträckning. Föreningar ska kunna få långsiktigt extrastöd för att rekrytera fler flickor till aktiviteter som domineras av pojkar och för att rekrytera pojkar till aktiviteter som domineras av flickor. Därför bör förvaltningen under 2012 utreda hur en sådan modell kan tänkas se ut.

Stöd till fritidsverksamhet för funktionshindrade barn och ungdomar

Samtliga Nackas barn och ungdomar ska ges möjligheter till en utvecklande och stimulerande fritid. Detta gäller även barn med någon funktionsnedsättning. Vi vet att barn med psykiska funktionshinder sällan eller aldrig träffar kompisar utanför skoltid. Därför vill vi ge fritidsnämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur fritidsaktiviteterna i kommunen ska bli mer tillgängliga och attraktiva för dessa barn och ungdomar. Vi vill kunna ge extra stöd till föreningar som anordnar verksamhet som omfattar dessa barn och ungdomar. Sammantaget avsätter vi socialdemokrater 1 miljon kronor för dessa insatser.

Förstärkta anslag till pensionärsorganisationerna

Pensionärsorganisationerna gör i dag ett viktigt arbete genom att framförallt erbjuda spännande och stimulerande verksamheter för den som är äldre. Vi socialdemokrater vill förstärka anslagen till pensionärsorganisationerna med 200 000 kronor – en höjning från 60 kronor per medlem till 210 kronor per medlem.

Fritidsnämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	130,1 Mkr	133,9 Mkr
Orsak till skillnader i budget		
Sommarverksamhet till barn och ungdom		+ 1,4 Mkr
Mer öppet på fritidsgårdarna		+ 1,2 Mkr
Stöd för funktionshindrade i föreningslivet		+ 1,0 Mkr
Utökat stöd till pensionärsorganisationerna		+ 0,2 mkr
SUMMA		+ 3,8 Mkr

- Vi föreslår 1,4 miljoner kronor för sommarverksamhet riktad till barn och ungdomar i Nacka.
- Vi föreslår 1,2 miljoner kronor i utökad budget till fritidsgårdarna för att kunna ha mer öppet under helger och lov.
- Vi föreslår 1 miljon kronor i extra stöd till föreningslivet för att kunna erbjuda mer verksamhet för barn och ungdomar med någon form av funktionsnedsättning.
- Vi föreslår att anslagen till pensionärsorganisationerna förstärks med ytterligare 200 000 kronor.

Kulturnämnden

Kulturen är en källa till ett gott liv. Den förenar människor. Den tar vara på och utvecklar vår fantasi och vår kreativitet. Kulturen är en kraft som kan driva på förändring av ett samhälle. Kulturen är en tillväxtfaktor.

Dessa aspekter gör det tydligt att tillgången till kultur inte får begränsas till några få. Ingen ska heller behöva avstå från kultur av privatekonomiska skäl. För att bygga ett samhälle som håller ihop och som tar tillvara människans inneboende lust att skapa och påverka vill se till att kulturen blir tillgänglig för alla Nackabor, såväl unga som gamla.

En kulturskola för alla barn

Vi socialdemokrater vill att musikskolan ska välkomna alla Nackas barn och ungdomar som så önskar. Alla ska också ha möjlighet att lära sig andra former av kulturellt skapande som drama, teater och dans.

Som det är i dag riskerar de höga avgifterna att stänga ute barn i familjer som inte har tillräckliga ekonomiska resurser. Det är en risk som vi vill förebygga genom att sänka avgifterna till musikskolan och annan kulturverksamhet. Samtidigt vill vi utöka möjligheten till avgiftsbefrielse så att fler får chansen att på sin fritid ägna sig åt kulturell utveckling. Vi vill också ge musikskolorna ett särskilt uppdrag att arbeta för att nå elever från områden där de i dag inte når ut.

Fria bibliotek viktiga för demokratin

Kommunen har under en tid kommersialiserat hela kulturpolitiken och vill nu att även våra bibliotek ska drivas i privat regi. Detta trots att riskanalysen talar om ett utarmat mediebestånd. Endast lönsamma, lättutlånade böcker kommer att finnas kvar. De mindre populära kommer att utrangeras.

I socialdemokraternas idé om fria folkbibliotek finns ett brett utbud som utgår från biblioteksbesökarnas önskemål och behov, inte från vilka böcker som är mest lönsamma. De fria biblioteken står fria från politisk och kommersiell påverkan i fråga om utbud. Detta menar vi är ett av fundamenten för det fria ordet. Risken med bibliotek som drivs på kommersiella grunder är att de i förlängningen väljer att ta in litteratur som passar in i ägarens ideologi, medan böcker som kritiserar ägaren inte köps in. Detta rimmar illa med medborgarens rätt att få tillgång till litteratur utan religiös, politisk eller kommersiell inskränkning. Risken är stor att vi får ett bibliotek som inte längre garanterar det fria ordet.

I samma stund som biblioteken ska styras efter kommersiella principer riskerar vi att få ett medieutbud som anpassas efter vad som är mest lönsamt att låna ut. Vi socialdemokrater tror inte att det kommer att gynna kvaliteten och bredden i mediebeståndet. Därför anslår vi särskilda medel för ett ökat och breddat medieutbud på våra bibliotek. Vi anser det vidare vara inkonsekvent att ta ut avgifter för att låna vissa medier på biblioteken medan andra är gratis. Den enda skillnaden förefaller vara tekniskt gränssnitt. Huruvida berättelsen är tryckt på papper, visas på skärm, inspelad som musik, gestaltad av skådespelare på film eller i spel är i det avseendet irrelevant. Dessa uttrycksätt bör likställas, och biblioteksbesökaren bör

själv få avgöra på vilket sätt han eller hon vill tillgodogöra sig innehållet. Därför vill vi införa avgiftsfria lån på biblioteken oavsett tekniskt gränssnitt.

Skolbibliotek

Alla elever har rätt till ett skolbibliotek, men vi vet att nuvarande situation lämnar mycket att önska. Därför vill vi uppdra till kulturnämnden och utbildningsnämnden att under 2012 ta fram en strategi för att ordna bemannade skolbibliotek. Vid behov ska läxläsning kunna ordnas i skolbiblioteken, och då gärna i samarbete med skolbarnomsorgen.

Fler och mer tillgängliga kulturlokaler

Kommunens kulturlokaler ska kunna användas av medborgarna själva eller genom kulturföreningar. Därför har Nacka kommun nyligen infört ett stöd för kulturlokaler. Men för att kunna använda dessa lokaler förutsätts man betala hyror, som i vissa fall är rätt höga. Det anser vi vara oklokt. Vi vill justera prissättningen på lokaler så att nolltaxa tillämpas för barn och unga i Nacka. Även kulturaktiva Nackabor och konstnärer i Nacka bör erbjudas att nyttja vår kulturella infrastruktur på ett mer genomtänkt sätt än i dag. Vid de tillfällen då våra kulturlokaler inte är upptagna ska de stå till förfogande för kommunens aktiva konstnärer.

Kulturen ska finnas där människorna bor. Det ska inte vara långt till en kulturupplevelse. Därför vill vi bredda kommunens satsning på kulturlokaler så att de finns ute i alla bostadsområden. Dessutom behöver ytterligare medel tillföras för att fylla dessa lokaler med såväl professionell kulturverksamhet som skapande amatörkultur.

Kulturnämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	122,1 Mkr	124,6 Mkr
Orsak till skillnader i budget		
Musik- och kulturskola för alla barn		+ 1,0 Mkr
Stoppa mediebeståndets utarmning		+ 0,5 Mkr
Kulturlokaler i bostadsområden		+ 0,5 Mkr
Kompensation övrig kulturverksamhet		+ 1,0 Mkr
Besparing myndighet och huvudman		- 0,5 Mkr
SUMMA		+ 2,5 Mkr

- Vi föreslår en ökning i budgeten med 1 miljon kronor till musik och kulturskola för att nå fler av dem som i dag stängs ute.
- Vi föreslår en ökning i budgeten med 500 000 kronor för att stoppa mediebeståndets utarmning.
- Vi föreslår en ökning i budgeten med 500 000 kronor för ökat stöd till kulturlokaler.
- Vi föreslår en ökning i budgeten med 1 miljon kronor för ökat stöd till övrig kulturverksamhet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Nacka har fördel av såväl närheten till storstaden som ger ett bra utbud av arbetsplatser, kommers och kulturupplevelser som skärgårdsmiljön som ger närhet till natur och vatten. Vi vill att Nackas olika kommundelar ska vara levande med god livsmiljö, mångfald och öppenhet.

Kommunen måste skärpa rutinerna det gäller upphandlingen av varor och tjänster så att de blir så miljövänliga som möjligt. Också de företag som levererar tjänster till kommunen, som bland annat fristående förskolor/skolor och hemtjänstföretag, ska involveras i det arbetet. Nacka borde bli den klimatkommun, som man talar om vid högtidliga tillfällen.

Ett varierat bostadsbestånd

Nacka växer kraftigt. Det är bra att vi kan erbjuda människor den bostad de eftertraktar så hett, men samtidigt är det absolut nödvändigt att kommunen parallellt med bostadsbyggandet ser till att alla andra pusselbitar i människors vardag fungerar: förskolor och skolor för barnfamiljerna; vägar och kollektivtrafik för både den som förvärvsarbetar och den som vill förflytta sig av andra skäl; social service med bland annat äldreboenden av god kvalitet och LSS-bostäder som fyller de krav som de boende har rätt att ställa.

Det måste finnas en långsiktig plan som talar om hur vi ska kunna uppfylla de befogade krav som ställs, när nya bostäder planeras. Det måste också finnas utrymme för en viss förtätning av de gamla sommarstugeområden, som nu förses med vatten och avlopp, om de boende så önskar.

Markpolitiken

Markpolitiken har lett till att kommunen har alltför lite egen mark för att det ska räcka till att se till att en tillräcklig andel av de nya bostäderna upplåts med hyresrätter. Utvecklingen de senaste åren har tvärtom minskat andelen hyresrätter genom att stora bostadsområden omvandlats till bostadsrätter.

För oss socialdemokrater är alla upplåtelseformer lika mycket värda; hyresrätt, kooperativ, bostadsrätt eller eget hem. Människor ska kunna välja själva hur de vill bo. Men när bostadsrätterna likt en gökunge i boet tränger undan andra upplåtelseformer reagerar vi. Det får inte ske.

När kommunen äntligen börjar försöka bygga upp en markreserv visar det sig att det blir en inte bara dyr affär utan också ett mycket dåligt användande av våra gemensamma skattepengar. Många av de markområden kommunen nu köper tillbaks såldes en gång alldeles för billigt.

Bristen på kommunägd mark har lett till att vi är alltför beroende av privata markägare när vi sätter upp mål för ett energieffektivt byggande. Visserligen finns det ett intresse för detta hos dem, inte minst för att det är ekonomiskt lönsamt, men vi har ännu inte fått något större gehör för våra krav på att till exempel passivhus byggs.

Men det gäller inte bara att se till att det nya som byggs är energismart. Vi har flera äldre bostadsområden som inte bara är energimässiga katastrofer, utan också av andra skäl borde

rustas upp. Eftersom kommunen för 15 år sedan sålde sitt allmännyttiga bostadsföretag Nackahem kan vi inte mer än önska insatser i den riktningen från de privata företag som nu äger dessa bostadsområden.

För att försäkra att planeringen inte ger några negativa effekter på kommunen bör varje större projekt åtföljas inte bara av en klimat- och miljökonsekvensbeskrivning utan också av en social konsekvensbeskrivning

Tryggt och säkert boende är viktigt för barn, vuxna och äldre. De forskningsresultat som visar hur man bygger tryggt och säkert bör användas och tydliggöras i högre grad än nu. Det handlar om hur man utformar belysning, blandar bostäder, arbetsplatser och grönområden och andra brottsförebyggande insatser. Det finns säkert mycket att hämta i ett samarbete med andra kommuner, tekniska högskolor och andra forskningsinstitutioner på det här området. Vi vill att hela Nacka ska leva. Utbyggnad av delar av Nacka får inte ske på andra kommundelars bekostnad.

Utbyggd kollektivtrafik en nödvändighet

Tunnelbana till Nacka

Nacka kan inte klara en fortsatt befolkningstillväxt utan en tunnelbana. Socialdemokraterna såväl i Stockholms län som centralt delar vår uppfattning att detta är en viktig och angelägen fråga och står därför bakom vårt krav om snabb utbyggnad av tunnelbanan. Nu gäller det att hela kommunen kraftsamlar gentemot landsting och stat för att få fart på byggandet av en tunnelbanegren till oss.

Avvakta med ombyggnad av Slussen

Samtidigt slår vi vakt om Saltsjöbanan, med sikte på en modernisering med bibehållen tågstandard, och busstrafiken. Därför kräver vi att Nacka kommun med kraft agerar gentemot Stockholms kommun så att den planerade ombyggnaden av Slussen inte äventyrar vår möjlighet att ta oss in till Stockholm kollektivt. Vi vill att den planerade bussterminalen vid Slussen blir klar innan den stora ombyggnaden påbörjas. Det kunde vara lämpligt att skjuta på ombyggnaden av Slussen till dess att tunnelbana till Nacka är byggd. Kollektivtrafiken till sjöss måste byggas ut kraftigt och de försökslinjer som skapats bevaras.

Stärkt strandskydd

Kommunen arbetar redan kraftfullt för att stärka strandskyddet. Vi bör intensifiera aktionerna mot de illegala bryggorna för att förbättra allmänhetens tillgång till stränderna. Samtidigt är vi öppna för att skapa gemensamhetsbryggor som ger tillgång till vattnet och som utgör en ersättning för de olagliga bryggor som försvinner. Det finns många grönområden längs stränderna, som man inte alls kan nå i dag. Det vill vi ändra på.

Nacka – den klimatmedvetna kommunen

Kommuninvånarna är oftast besjälade av att leva så klimatsmart som möjligt. Men det är inte alltid lätt att veta hur man ska göra. Vi vill underlätta för dem genom att inrätta en funktion som miljö- och klimatrådgivare i kommunen med placering på biblioteken. En försöksverksamhet kan startas på biblioteket i Nacka Forum med ett ”klimat- och miljöhorn” som betjänas av kunniga tjänstemän från Miljö & Stadsbyggnad. Verksamheten kan sedan utvidgas genom att funktionen till exempel cirkulerar bland kommunens övriga bibliotek.

Framskjutande av projekt

Det pågår ett antal projekt. Ett av dessa, Stadsbyggnadsprojekt på nätet, beräknas att nästa år kosta 700 000 kronor. Vi vill skjuta detta projekt minst ett år fram i tiden.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	25,0 Mkr	24,6 Mkr
Orsak till skillnader i budget		
Energirådgivare		+ 0,3 Mkr
Besparing projekt		- 0,7 Mkr
SUMMA		- 0,4 Mkr

- Vi föreslår ökad budget med 300 000 kronor för klimat- och energirådgivning i Nacka kommun.
- Vi föreslår en besparing på 700 000 kronor för projektet Stadsbyggnadsprojekt på nätet.

Naturreservatsnämnden

Naturreservatsnämnden är en nyinrättad nämnd som började sin verksamhet år 2011. Uppdraget är att öka tillgängligheten till friluftsliv och rekreation i reservaten samtidigt som biologisk mångfald och kulturhistoriska värden bevaras

Med sitt stora utbud av grönområden kan Nacka erbjuda barn och ungdomar en hälsosam och kreativ utomhusmiljö, och det är något vi ser positivt på. Det finns tolv naturresevat, och tre nya planeras. Störst är Velamsund och Nyckelviken och det är även de två som kräver mest utveckling och underhåll.

Ett projekt som pågått under lång tid i Velamsund är i sitt slutskede. Kommunalt vatten och el har installerats, och ett nytt stall har byggts. I Nyckelviken har träden i allén beskurits och dammen renoverats. Skötselåtgärder genomförs även i de mindre reservaten.

Enskilda medborgare och intressegrupper har haft synpunkter på hur nämnden sköter reservaten. Därför har en fokusgrupp bildats med representanter från lokala föreningar som Naturskyddsföreningen, hembygdsföreningen samt Boo natur- och miljövänner. Detta ligger väl i linje med Socialdemokraternas ambition om att utveckla samrådsgrupper för alla större grönområden, där lokala intressegrupper såsom organisationer och företag som verkar inom området ska ingå, liksom närboende.

Socialdemokraterna ser positivt på att tre nya reservat har bildats - ett kulturresevat vid Baggensstället samt två naturresevat, ett i Skarpnäs och ett i Skuruparken. Vi ser att inom ramen för naturresevatens mål ryms ett antal stugor, alltså behöver inte alla stugor rivas när Skuruparken nu blivit naturresevat.

Med hänsyn till kommunens ekonomi och det faktum att nämndens arbete fortfarande är i sin linda anser vi det rimligt att driften ligger kvar på samma ambitionsnivå som 2011.

Naturresevatnämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	9,2 Mkr	9,2 Mkr

Social- och äldrenämnden

Våra barn och ungdomar

Vi får återkommande larmrapporter om ungdomsproblem. Vi socialdemokrater vill öka insatserna för att förebygga och bekämpa drogmissbruket, och vi vill öka samarbetet och samverkan med föräldrar, polisen vad gäller insatser för ungdomar i riskzonen för missbruk och kriminalitet. Genom att ge stöd och hjälp tidigt kan vi förhindra att den sociala ohälsan utvecklas till ett större problem, både för individen och för samhället.

Frivilligorganisationer som Nattvandrarerna gör fantastiska insatser. Men vi behöver stärka de kommunala insatserna. Polarna Nacka, som fanns med i socialdemokraternas budgetförslag redan 2006, är nu verklighet. Vi är övertygade att Polarna med en stark förankring bland Nackas ungdomar också fortsättningsvis kommer att kunna göra ett mycket bra arbete. Det är av största vikt att det finns en regelbunden närvaro av vuxna runt våra ungdomar. Vuxna som ungdomarna känner förtroende för och tillit till.

Men det räcker inte. Som komplement till fritidsgårdarna, Polarna och Nattvandrarerna menar vi att kommunen måste se till att det finns fältassistenter, som ska samverka med polisen, personalen på fritidsgårdarna och med alla de frivilliga som engagerar sig med nattvandringar och i Polarna Nacka. I dag saknas ett övergripande och samordnande arbete, och där fyller fältassistenter en viktig funktion.

Familjecentralen i Fisksätra är ett bra exempel på hur etablerade verksamheter, som öppna förskolan och barnavårdscentralen, kan utvecklas, breddas och bli bättre och där samverkansformerna är förebyggande och ger trygghet. Därför ser vi gärna att man utvecklar liknande projekt i de andra kommundelarna.

I Nacka ställs allt tuffare krav på den som söker försörjningsstöd. Det ställs krav på att man ska sälja bostad, sommarställe eller annan egendom för att klara av en svår ekonomisk situation. Vi vill utreda hur detta slår mot den sökande och dennes familj – inte minst mot barnen. Kraven kan få alltför stora konsekvenser, som att man måste flytta runt med sina barn i andrahandslägenheter.

Vi vill förstärka försörjningsstödet med 500 000 kronor, bland annat för att kunna ge unga SL-kort.

Det förekommer våld i relationer och familjer, oavsett socioekonomiska faktorer och oavsett hur familjen/relationen ser ut. Det förekommer våld och övergrepp i samkönade relationer liksom i olikkönade. I olikkönade relationer är det oftast män som är våldsamma mot kvinnor. Det återspeglar den rådande könsmaktsordningen. Det mesta av detta våld utövas i hemmen, av män som de drabbade kvinnorna har eller har haft en nära relation till.

Men det är inte bara den som blir direkt utsatt för våldet som drabbas. Det finns forskning som visar att barnen drabbas ännu mer av våld i hemmet. Därför är det angeläget att vi arbetar för att både omedelbart, på kort, och på lång sikt minska våldet i hemmen.

Det är viktigt att reagera, och agera, mot negativa attityder mot unga tjejer. Lika väl som skolorna, arbetar mot mobbning måste de ta sexuella trakasserier på allvar och motarbeta dem.

I arbetet med att minska våldet mot kvinnor gör kvinnojouren i Nacka ett viktigt arbete, som måste få ett bra och långsiktigt stöd för sin verksamhet.

I Nacka är både medelinkomsten och utbildningsnivån hög och antalet sjukdagar förhållandevis lågt. Detta är några faktorer som medverkar till en god folkhälsa. Trots det finns det områden i Nacka med höga ohälsotal. I några avseenden är hälsoläget alarmerande dåligt i Nacka, jämfört med i andra kommuner i länet.

Dit hör den höga alkoholkonsumtionen bland tonåringar, liksom övervikt och stress. I vissa områden kan ohälsotalen härledas till socioekonomiska faktorer, och i andra områden är det andra faktorer som spelar in. För oss är det angeläget att analysera orsakerna till dessa problem och att ta fram en åtgärdsplan för att komma till rätta med dem.

Tidiga insatser – innan det hunnit gå så långt

Socialdemokraterna vill att Nacka kommun ska införa en social investeringsfond med Norrköping som modell. I korthet kan en social investeringsfond beskrivas som att använda resurser för förebyggande insatser i ett tidigt skede i stället för att få höga kostnader och större personligt lidande i ett senare skede.

Syftet med den sociala investeringsfonden är att genom förebyggande arbete för grupper av kommuninvånare bryta en negativ livsföring i ett tidigt skede. Då kan man undvika kostnader för extraordinära insatser i skolan och stora kostnader för placering till exempel i HVB-hem av barn och ungdomar. På sikt ska det förebyggande arbetet minska risken för långvarig arbetslöshet och, naturligtvis, ge barn och ungdomar möjligheter till ett värdigt liv.

Vi vill att Nacka inrättar en fond. Ur den kan flera verksamheter söka pengar, även om de sorterar under andra nämnder än Social- och äldrenämnden. De som söker pengar kan vara kommunala eller andra aktörer. Resultat av insatserna, finansierade av fonden, ska vara att kommunens kostnader minskar. Samtidigt ger det mänskliga positiva vinster för den enskilde och därmed också för samhället i stort.

Arbetet, som ska vara nämndövergripande, ska identifiera grupper med riskfaktorer, där det genom en kedja av tänkbara händelser finns en större risk än för andra att råka illa ut senare i livet. Inte sällan kan vi höra i diskussioner om till exempel omhändertagande av barn, ofta i tonåren, att detta kunnat förutses redan i förskolan. Vi menar att vi därför ska ta fasta på den information vi får tidigt, sätta in insatserna relativt snabbt och involvera hela familjen.

Erfarenheter från Norrköping visar att barn till en ensamstående, lågutbildad och långtidsarbetslös förälder löper större risk än andra barn att själva som vuxna hamna i långvarig arbetslöshet. Sannolikheten är större än för andra barn att de får problem med språkutveckling, läsinlärning, snatterier, droganvändning eller annat som påverkar livet negativt. Man kan i dessa fall sätta in förebyggande insatser i form av till exempel stöd för föräldern att komma ut på arbetsmarknaden eller tidig extra språkträning i förskolan för att bryta den möjliga händelsekedjan.

Omsorgen om våra äldre

Att vara äldre är i dag inte samma sak som det var för exempelvis 20 år sedan. I dag lever många äldre ett aktivt liv i många år efter att de har slutat förvärvsarbete. Att som aktiv pensionär stoppas in i facket för hjälpbehövande eller i behov av särskilt samhällsstöd är inte att ta människor på allvar. ”Äldre” är inte en homogen grupp, och därför får inte politiken vara likriktad.

Att bli äldre och kanske behöva stöd för att klara av att bo kvar hemma betyder inte att man ska bli omyndigförklarad. När man behöver omsorgsstöd från kommunen ska det ges med

stor respekt för den äldre och hans/hennes förmåga att själv vara med och utforma sin vardag. Därför måste den som behöver extra stöd i större utsträckning själv få bestämma hur tiden ska användas och när på dygnet man ska få hjälp. Vill man till exempel hellre gå en promenad än att få hyllorna dammade ska detta vara möjligt.

Det ska inte, som i dag, bero på vilket hemtjänstföretag man har valt. Vi vill att det ska vara inskrivet i auktorisationsvillkoren att den som beviljas hemtjänst ska ges större valfrihet att själv bestämma vad som ska göras och när det ska göras.

Även när det gäller maten måste kommunens stöd vara individuellt. Kommunen har återigen slutit avtal med Samhall i Sala om att leverera ”plastlådor” till dem som behöver hjälp med mat. Man ska självklart ha rätt att få sin måltid tillagad i hemmet, och om man föredrar en färdig matlåda ska den produceras i närheten och levereras färsk och nylagad.

Anhörigvårdare

Anhörigvårdare gör ett fantastiskt arbete, ofta i det fördolda. De som vårdar anhöriga ska få avlösning för att kunna fortsätta leva ett socialt liv utanför hemmet. För att de ska kunna vårda utan att riskera sin egen hälsa vill vi utveckla anhörigstödet. Det ska finnas resurser till minst en anhörigkonsulent och till verksamhet i samverkan med anhörigföreningen. Vi vill skapa tydliga och kvalitetshöjande riktlinjer för anhörigstöd samt säkerställa att dessa riktlinjer följs.

Demens

Hösten 2010 kunde vi i flera reportage följa utvecklingen, där demenssjuka blev inlåsta ensamma över natten på grund av för lite personal. I budgeten för 2011 föreslog Socialdemokraterna 8 miljoner kronor extra för att man skulle kunna se till att inga äldre med demens blev inlåsta på natten. I en interpellationsdebatt försäkrade majoriteten att mer pengar skulle tillföras, trots att man samtidigt hävdade att det inte fanns några problem på detta område. Social- och äldrenämnden har beslutat att införa särskilda medel (100 kronor per plats och dygn). Vi socialdemokrater kommer att följa resultatet av denna särskilda satsning för att försäkra oss om att pengarna räcker för att möta de behov som finns.

Kvalitet – inte bara system

Vi vill utveckla metoder för att kunna följa upp kvaliteten inom äldreomsorgen för att kunna upptäcka brister innan äldre drabbas av dem. Det är i dag allt för vanligt att anordnare driver verksamhet med allvarliga brister under mycket lång tid utan att det kommer till nämndens kännedom.

Kommunen måste kunna garantera att de äldre som fått ett biståndsbeslut får den omsorg och tillsyn de har rätt till.

I dag får anordnarna betalt för de insatser som är beställda. Vi vill se till att vi skattebetalare endast betalar för de tjänster som är utförda. Vi har tidigare motionerat om att införa ett IT-baserat stöd, som ökar förutsättningarna för att den äldre ska få sina beviljade insatser utförda, samtidigt som kommunen endast betalar för dessa insatser.

Nu har kommunen kommit långt med framtagandet av det IT-baserade stödet Combine. Det finns ett antal komplement på marknaden som går att integrera med Combine för att få kontroll över tid hos vårdtagare och ersättning till anordnare. Vi menar att ett sådant system skulle vara ett steg i rätt riktning för att säkerställa att kommunen får det den betalar för.

Tillgänglighet

Med tillgänglighet menar vi att alla människor ska kunna fungera på lika villkor inom samhällets olika situationer. Vi kan alla drabbas av begränsningar i vårt sätt att kunna fungera. Funktionsnedsättningar varierar från person till person. En del föds och lever med funktionshinder under hela sitt liv, andra lever med det under en del av livet.

En person med funktionsnedsättning får inte hindras i sin dagliga gärning. Hindren ska avlägsnas, och för det krävs politiska åtgärder och beslut.

Tillgänglighet handlar inte bara om personer som måste använda rullstol eller har fysiska och psykiska funktionsnedsättningar, utan också om till exempel småbarnsföräldrar med barnvagn eller personer med olika allergier.

Vi socialdemokrater har och har alltid haft som ledstjärna att alla människor är lika värda, att alla människor har samma rättigheter och att alla ska respekteras utifrån sina egna förutsättningar. Solidaritet, rättvisa och jämlikhet ska, precis som jämställdhet alltid prägla våra göranden och låtanden. Tillgänglighet för alla är en mänsklig rättighet.

Men i vår kommun har vi sett att tillgängligheten är långt ifrån färdigutvecklad. Många Nackabor har inte samma möjligheter eller respekteras inte på solidariska, rättvisa eller jämlika villkor. Därför måste vi påbörja ett politiskt arbete för att få genomslag för dessa frågor.

I dag fattas det mängder av politiska beslut inom Nacka kommun, som påverkar alla kommuninnevånare, även dem som har en funktionsnedsättning. Vi anser att alla förslag till beslut, som kommer att påverka alla invånare, ska analyseras också utifrån de funktionsnedsattas perspektiv. För att uppnå detta krävs tydliga direktiv, planering och uppföljning.

Handikappomsorgen

Ett kundval för korttidsvistelse enligt LSS är beslutat, och vi ser positivt på möjligheten att själv kunna välja vem som ska tillhandahålla den dagliga verksamheten. Socialdemokraterna föreslog dock förändringar i beslutet för att säkerställa att verksamheterna håller hög kvalitet, bland annat när det gäller öppettider och uppföljning, för att verksamheten ska kunna vidareutvecklas vid behov. Vi vill också ha en ersättning som är neutral för privata respektive kommunala verksamheter och inte som i dag, där kommunen överkompenserar de privata verksamheterna. Detta för att säkerställa att riktig valfrihet även kommer att finnas i framtiden.

Kompetensutveckling

Det är personalen som skapar kvaliteten inom äldreomsorgen, precis som inom annan verksamhet i kommunen. Samtidigt som kommunen har fått fler anordnare av äldreomsorg har personalens arbete blivit allt mer komplext och omfattande. Vi vill skapa förutsättningar för alla anordnare att kunna delta i de av kommunen prioriterade utbildningarna och utvecklingsprojekten.

Personalens upplevelse av arbetsmiljö, arbetstillfredsställelse och bekräftelse från arbetsledning är viktigt för att arbetet inom äldreomsorgen ska upplevas attraktivt. Vi vill därför göra satsningar inom dessa områden. Vi vill att kommunen än mer aktivt medverkar i olika forsknings- och utvecklingsprojekt.

Social- och äldrenämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	1 224,1 Mkr	1 208,9 Mkr
Orsak till skillnader i budget		
Ökat anhörigstöd		+ 1,8 Mkr
Kostnadsfri dagverksamhet		+ 1,0 Mkr
God och hemlagad mat		+ 1,5 Mkr
Insatser inom försörjningsstödet , ex. SL-kort till unga		+ 0,5 Mkr
Effektivisera IT-stödet inom hemtjänsten		- 20,0 Mkr
SUMMA		- 15,2 Mkr

- Vi föreslår att inom ram öka anhörigstödet med 1,8 miljoner kronor.
- Vi föreslår att inom ram införa kostnadsfri dagverksamhet till en kostnad av 1 miljon kronor.
- Vi föreslår att starta projektet ”God och hemlagad mat” inom hemtjänsten och för det avsätter vi 1,5 miljoner kronor.
- Vi föreslår en förstärkning av försörjningsstödet med 500 000 kronor, bland annat så att unga kan få SL-kort.
- Vi föreslår en besparing på 20 miljoner kronor genom effektivisering av IT-stödet inom hemtjänsten.

Tekniska nämnden

Att färdas i Nacka på ett tryggt och säkert sätt

I Nacka ska barn, vuxna och äldre fritt kunna röra sig på ett tryggt och säkert sätt – på gångbanor, cykelbanor, stigar och vägar. I nybyggnadsområden måste därför gång- och cykelbanor planeras in liksom bra lösningar som främjar ett ökat kollektivtrafikåkande. I redan etablerade områden ser det väldigt olika ut. På vissa ställen saknas trottoarer och cykelvägar. För att understryka trygghetsaspekten måste vi också i högre utsträckning än i dag anpassa hastigheterna på våra vägar så att olyckor kan undvikas. Arbetet med programmet som reglerar hastighetsbegränsningar måste prioriteras.

Vi ser kollektivtrafiken som en bra och effektiv lösning för att komma åt en del av den miljöbelastning som bilåkandet innebär. Bullret i vår närmiljö minskar också i takt med att fler väljer kollektiva trafiklösningar, som bussar, spårvägar och tåg i stället för bilen. För att minska bilåkandet i vårt samhälle behöver vi en fungerande och utbyggd kollektivtrafik. I dag kan inte alla kommuninvånare välja att transportera sig till förskola, skola och arbete med kollektivtrafik och tvingas därför att ta bilen. Vi vill investera i fler infartsparkeringar för att främja det kollektiva resandet.

Att ta sig fram per cykel är hälsosamt och populärt. För många är det dessutom ett alternativ till bilen. För att skapa en tryggare och bättre trafikmiljö vill vi socialdemokrater bygga ut gång- och cykelinfrastrukturen betydligt. Vi vill också göra farliga trafikplatser säkrare samt se till att det ordnas fungerande cykelparkeringar vid de större kollektivtrafikplatserna.

Ett hållbart Nacka

Vi socialdemokrater vill att Nacka ska bli den bästa av kommuner att växa upp och bo i. För det krävs bland annat att vi utvecklar och förbättrar kommunens miljöarbete. Vi vill ständigt arbeta med att informera och föra dialog med kommunens invånare och med de företag som är verksamma i kommunen, om vilka åtgärder vi gemensamt behöver vidta för att vi ska minska vår miljöpåverkan.

Förra årets miljöbokslut visar att tillståndet i kommunens sjöar har försämrats. Vi vill intensifiera ansträngningarna att förbättra sjöarnas status.

Nackas sjöar lider av övergödning enligt kommunens egna uppgifter. Detsamma gäller en del av Nackas kustvatten. I dag avsätts cirka 350 000 kronor per år för rensning och rening. Vi menar att detta inte räcker och vill öka ambitionen. Vi vill därför satsa ytterligare 100 000 kronor för detta. Enligt EU:s vattendirektiv ska sjöar och vattendrag ha en god vattenstatus till 2015.

Den insamling av matavfall för biogas som sakta börjat, är ett steg i rätt riktning. Den skulle kunna intensifieras genom att fler anställs som kan arbeta med införandet. Förutom den miljövinst detta innebär skapar det nya arbetstillfällen.

Miljöbokslutet visar att insamlingen av farligt avfall till kommunens avfallsstationer och centraler minskar. Att insamlingen har minskat är oroande. Vi vet inte om användningen i hushållen av det som senare blir farligt avfall har minskat, om avfallet hamnar i de vanliga hushållssoporna eller om det farliga avfallet hamnar i vår vackra och värdefulla natur. Detta måste utredas. Men bortsett från detta vill vi socialdemokrater göra det enklare att slänga sitt farliga avfall genom att öka insamlingsfrekvensen och se till att det blir fler hämtningsställen för den mobila insamlingen.

Att inrätta loppmarknader vid återvinningscentralerna i kommunen har Socialdemokraterna länge kämpat för. Det är mycket bättre att sälja föremål som fortfarande är användbara än att slänga dem. Det är ett enkelt sätt att minska mängden sopor och därmed också att förbättra miljön. Det blir också billigare för kommunens invånare att återanvända föremål än att köpa nytt. För många är det en trevlig aktivitet att besöka en loppmarknad och göra fynd. En första lokal för återbruk, eller loppmarknad, i kommunen borde bli verklighet när en återvinningscentral byggs i Saltsjö-Boo.

Henriksdalstrappan

Vi vill att fler människor ska nyttja kollektivtrafiken, och för de boende på Henriksdalsberget är den trappa som leder från berget och ner till trafikplatsen (allmänt kallad Henriksdalstrappan) den väg man använder för att ta sig till bussarna och Saltsjöbanan. Den är i stort behov av att repareras och förbättras. Kostnaden för detta beräknas till 5 miljoner kronor, och vår bedömning är att detta ryms inom finansnettot.

Snöröjning

Snöröjningen och isbekämpningen i vår kommun är av allra största vikt för att inte samhället ska stanna. Det ska vara tryggt och säkert att ta sig fram på trottoarer, gator och vägar, även om det snöat eller temperaturen fallit. Snöröjningen sköts på entreprenad och är en stor kostnad för Nacka kommun. Vi kan konstatera att den under de två senaste vintrarna inte har fungerat tillfredsställande.. Av den anledningen är det angeläget att utreda om entreprenadverksamhet är det mest kostnadseffektiva sättet att sköta snöröjningen.

Tekniska nämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	154,5 Mkr	154,6 Mkr
Orsak till skillnader i budget		
Vattenrening av kommunens sjöar		+ 0,1 Mkr
SUMMA		+ 0,1 Mkr

- Vi föreslår ytterligare 100 000 kronor för att arbeta med vattenrening av våra sjöar.

Utbildningsnämnden

Det livslånga lärandet

Ingenting är så viktigt för att vi ska kunna växa som individer och nå våra drömmar som utbildning. Välutbildade individer bygger tillsammans ett starkt samhälle, där nya företag och arbetstillfällen växer fram. Därför vill vi ge alla människor möjligheten att studera.

Rätten till kunskap får aldrig bli en fråga som avgörs av föräldrarnas bakgrund eller vara beroende av var de bor. Vår skolpolitik bygger på övertygelsen att alla elever har rätt till kunskap, bildning och demokratisk fostran. Vi vill även öppna upp för mer föräldra- och elevinflytande. Målet är en skola där alla elever oavsett bakgrund ges förutsättningar att växa och nå toppresultat.

Genom förskolan ska kommunen skapa förutsättningar för varje barn att utveckla sin unika personlighet. Barn och föräldrar ska kunna lita på att förskolan håller hög kvalitet och att det finns barnomsorg i alla delar av kommunen. Att kunna välja en förskola med hög kvalitet i sitt närområde är viktigt. Många föräldrar arbetar på obekvämt tid – kvällar, nätter och helger. För några skapar detta ett stort problem vad gäller barnomsorgen, då det i Nacka inte finns några förskolor som har öppet dessa tider. Vi menar att barn vars föräldrar arbetar kvällar, nätter och helger också ska kunna erbjudas förskoleverksamhet med samma kvalitet som övriga förskolor.

Det är viktigt att skolan redan från början ger alla elever jämbördiga förutsättningar för lärandet. Därför menar vi att mer resurser bör läggas på de yngre barnen och föreslår en större höjning av checken för årskurserna 1-6 än för årskurserna 7-9. Vi föreslår en höjning för årskurserna 1-6 med 2 procent och för årskurserna 7-9 med 1 procent.

Skolan måste arbeta med olika former av kunskap och skapa olika meningsbärande sammanhang för att kunna möta olika barns behov och sätt att lära sig. Det är det sammantagna lärandet som bidrar till elevens utveckling. Det sker genom undervisning men också i samband med lek och rörelse.

Vi slår vakt om föräldrarnas rätt att välja vilken skola och förskola deras barn ska gå i. Barn och ungdomar ska möta vuxna som är engagerade, kunniga och har stor lust att dela med sig av sin kunskap. Och vi är övertygade om att en skola som ger utrymme för såväl studiesvaga som studiestarka elever är en bättre skola än om dessa två grupper separeras.

Lärare och övrig personal i Nacka ska ha relevant utbildning för sitt arbete. Därför bör Nacka som arbetsgivare uppmuntra och stimulera till fortbildning och fördjupning för personalen.

Förskolan, skolan och fritidshemmet ska arbeta aktivt för jämställdhet, så att flickor och pojkar får samma förutsättningar att utvecklas och lika möjligheter att söka efter kunskap. Vi vill därför att genuspedagogerna ska få en mer framträdande roll och att deras kunskaper ska tas tillvara i större utsträckning än i dag.

Gymnasieskolan är en del av det livslånga lärandet. I gymnasiet har eleverna möjlighet att, förutom att skaffa sig de kunskaper som krävs för vidare studier, stärka sin identitet som människa, på väg att bli en vuxen och ansvarstagande medborgare. Alla elever ska ges möjlighet att skaffa sig högskolekompetens.

Kvalitet i stället för system

Vi vill sätta varje medborgares unika förutsättningar i centrum. Att sätta en prislapp på barn och ungdomar är den lätta vägen att gå, eftersom man då förutsätter att alla har samma behov och förutsättningar. Men så ser inte verkligheten ut. Att behandla alla lika är ett trubbigt verktyg i det sammanhanget. Vissa har större behov än andra för att kunna ta till sig kunskap. Förskola och skola har ett ansvar för att jämna ut skillnaderna mellan barn så att alla har samma förutsättningar att förverkliga sina livsdrömmar.

För att uppnå en bra kvalitet för alla barns och ungdomars unika behov anser vi att det nuvarande ekonomiska styrsystem som Nacka har är ineffektivt. Det kostar mer än vad det är värt! Man kan inte ”pytsa ut” samma belopp till alla, som om alla hade samma behov och samma förutsättningar. Vi vill använda en större andel av den samlade skolpengen till individuell fördelning. Det gör att var och en har större möjlighet att få just sina behov tillfredsställda. För detta ökar vi likvärdighetsresursen med 11 miljoner kronor som vi tar ur den totala skolpengen till förskolan, grundskolan och gymnasiet.

Kommunen måste tillhandahålla kvalitetsredovisningar, betygsättningar och omdömen som gör det möjligt att jämföra de olika aktörerna som finns. Det måste också vara möjligt för medborgarna att kunna utöva sitt inflytande för att förbättra kvaliteten i den verksamhet de valt. Vi anser att detta är viktigt för att stärka demokratin och skapa en verklig valfrihet. Det ska vara ett självklart led i kvalitetskontrollen att underlätta medborgarkontakter, uppföljning av klagomål och påpekanden om missförhållanden.

Förskolan

Det är i förskolan som barnen först kommer i kontakt med en organiserad pedagogisk verksamhet. Det är då som barnet ska ta första steget från familjen och in ett nytt socialt sammanhang. Därför är det viktigt att alla barn blir sedda och får bekräftelse för just sin personlighet. För att tillgodose detta måste det finnas personal som har utbildning för att möta och förstå barns behov. Alla förskolor bör ha personal med antingen förskolläro- eller barnskötarutbildning.

Det är också viktigt att personalen har möjlighet att se och lyssna till varje barn. Då kan inte barngrupperna vara för stora. Vi anser att ett bra riktvärde för att uppnå detta är max 5 barn per utbildad personal. Ett långsiktigt mål bör vara att minst hälften av all personal som arbetar med barnen bör vara förskolelärare, och att alla bör vara minst barnskötare.

Ett annat mål bör vara att barngrupperna totalt sett inte ska vara för stora. I dag förekommer det förskolor med fler än 20 barn i en grupp. Det är inte bra för barnen och inte heller för personalen.

För att förändra detta avsätter vi cirka 18 miljoner kronor under en fyraårsperiod för att öka personaltätheten inom förskolan med cirka 40 heltidstjänster. Det vill säga 4,3 miljoner kronor per år under fyra år.

Förskolornas öppettider

Vi vill kunna erbjuda föräldrar med obekvämt arbetstid samma service som andra föräldrar, en barnomsorg med hög kvalitet tillgänglig i nära bostaden Nacka. Vi avsätter 2,3 miljoner kronor till ett pilotprojekt som ger förutsättningar för utökade öppettider inom förskolan som motsvarar barnens och föräldrarnas verkliga behov.

Skolbarnomsorgen

Skolbarnomsorgen är en viktig del av barnens utveckling och har under lång tid fått stå tillbaka när andra verksamheter prioriterats. Vi kräver färre barn i barngrupperna. Alla barn ska ha möjlighet att klara sina studier, och därför behövs utökade resurser för läxhjälp inom skolbarnomsorgen. Det skulle bidra till en bättre tillvaro för barnen – och inte minst – hjälpa dem som har ett annat hemspråk. De har ofta svårt att få hjälp hemma, eftersom deras föräldrar har bristfälliga kunskaper i svenska språket.

Det finns redan sådana exempel i Stockholm. De är mycket uppskattade av föräldrar och lärare. Eleverna lär sig svenska mycket bättre genom att de får hjälp av utbildad och kunnig personal när de läser sina läxor på fritids. Nu klarar fritidshemmen inte av att ge den läxhjälp som behövs, på grund av för knappa resurser (för lite personal och för stora barngrupper). Därför kommer vi att noggrant följa utvärderingen av hur likvärdighetsresursen kan tillgodose detta behov.

Likvärdighetsresurser

Likvärdighetsresursen ska garantera att barn och ungdomar med särskilda behov får den hjälp de behöver, men den ska även bekosta modersmålsundervisningen. De resurser som satsas i dag räcker inte!

Vi vill utöka likvärdighetsresursen med 11 miljoner kronor, som vi tar från den totala tilldelningen till förskolan och grundskolan. Den ska också kunna användas till att höja kvaliteten i de skolor som har problem med att behålla de studiestarka eleverna. Vi anser att skolans kvalitet ska vara så hög att färre studiestarka elever trots valfriheten kommer att ”välja bort” den skola de går i därför att de inte tycker att den har tillräckligt hög kvalitet och förmår stimulera dem tillräckligt mycket. Vi anser att en skola som ger utrymme för såväl studiesvaga som studiestarka elever är en bättre skola. Den lägger grunden till ett mer jämlikt samhälle.

Folkbildning

Studieförbunden skapar genom studiecirklar, kulturarrangemang, föreläsningar, debatter och uppsökande verksamhet förutsättningar för att befästa och utveckla den demokratiska andan i vårt samhälle. Nacka kommun ska stärka, bredda och förankra folkbildningens roll genom studieförbunden och föreningslivet i stort. Studieförbunden samlar deltagare i alla åldrar, med olika etnisk och social bakgrund, där alla får vara med utifrån sina individuella förutsättningar. Detta och det faktum att studieförbunden utgör en resurs för föreningslivet gör deras verksamhet unik. Vi vill främja vuxnas lärande och bidra till att skapa mötesplatser, där människor får mötas och utvecklas utifrån sina egna behov och förutsättningar. Därför vill vi på sikt införa ett kommunalt stöd till studieförbunden.

Modersmålsundervisning

Alla barn som lär sig räkna, läsa och skriva ska få tillräckligt med stöd i klassrummet. Varje barn har sitt sätt att lära och olika förutsättningar. Att lära sig räkna, läsa och skriva är grunden för att kunna ta till sig kunskap i resten av skolan och i resten av livet. Därför är modersmålsundervisningen oerhört viktig.

Språket är centralt för att kunna ta till sig alla former av kunskap. Vi vill därför garantera alla barn minst 40 minuters modersmålsundervisning i veckan. Vi kommer att noggrant följa

hur pengarna för modersmålsundervisningen, som nu ligger i likvärdighetsresursen, kommer att räcka för de verkliga behoven.

Utbildningsnämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	2 232,8 Mkr	2 237,1 Mkr
Orsak till skillnader i budget		
Fler förskolelärare i förskolan		+ 4,3 Mkr
Utökade öppettider i förskolan		+ 2,3 Mkr
Förstärkt likvärdighetsgaranti		+ 11,0 Mkr
Omfördelning från grundskolecheck		- 6,1 Mkr
Omfördelning från förskolecheck		- 4,9 Mkr
Slopat vårdnadsbidrag		- 2,3 Mkr
SUMMA		+ 4,3 Mkr

- Vi föreslår en ökning av budgeten med 4,3 miljoner kronor för att tillföra fler förskolelärare inom förskolan.
- Vi föreslår utökade öppettider på förskolan, och för det avsätter vi 2,3 miljoner kronor.
- Vi föreslår omfördelning från grundskolecheck och förskolecheck till förmån för ökat anslag till likvärdighetsresursen med 11 miljoner kronor.
- Vi föreslår att vårdnadsbidraget avskaffas.

Överförmyndarnämnden

Vi ser att verksamheten har goda resultat och att sättet att arbeta blir effektivare. Särskilt tillfredsställande är det att nästan 100 procent av huvudmännen erbjuds god man inom tre månader. Men det finns fortfarande både utvecklings- och förbättringsområden. Till exempel bör den service som nämnden ska erbjuda och ge gode männen utvecklas så att den bättre möter gode männens behov.

Överförmyndarnämnden	Majoritetens budget 2012	Socialdemokraternas budget 2012
Rambudget	6,3 Mkr	6,3 Mkr